

en meget stærk, fast og stadig Besætning, thi ellers vilde den kun være den bedste Fristelse, vi kunde give vore Fjender til i en Fart at komme herover og tage den med en forholdsvis ringe Stykke. Jeg tror, at man strax paa Forhaand, idet man gaar til en Befæstning af Aggersøsfund, mod Søiden og Indretningen af en Flaadestation der, maa gjøre sig den Ting klar, at det kun er en Flaadestation, som skal holdes, saa længe Flaaden endnu har nogen Opgave at løse; men i det Dieblit, at Flaadens Opgave er forbi, nemlig naar Fjenden er i Land paa Sjælland, saa maa man ogsaa finde sig i, at Flaadestationen som saadan ligger aaben for Fjenden.

Sable: Værede Medlemmer ville erindre, at der i forrige Samling, da Spørgsmaalet om et Pantserfisk laa for, var adskillige Medlemmer i denne Sal, som udtalte, at Grunden, hvorfor de ikke skienste for et saadant Pantserfisk, var den, at der ikke forelaa nogen Plan, hvori et saadant Skib var indlemmet, saaledes at man kunde se, hvilken Betydning det skulde have. Naar imidlertid den høitærede Minister gjennem sine Udtalelser idag indtog en anden Stilling end den, han indtog ifjor, maatte deri dog vel ligge, at der nu var fremkommet en saadan Plan, at man kunde se, at et saadant Pantserfisk som det, den høitærede Minister tilsigter at faae bygget, var indlemmet deri som et vigtigt Led; men jeg drifter mig til at paastaa, at alle de Forhandlinger, som have været førte i disse Dage, ikke have rykket Sagen et eneste Skridt fremad, saaledes at man kan se, hvilken Stilling et saadant Pantserfisk nu skulde have i en almindelig Plan for vort Forsvar, for vort Børn til Lands og til Vands. Det var denne forudgaaende Bemærkning, jeg skulde tillade mig at fremsætte, men jeg maa tillige knytte nogle Bemærkninger til, hvad vi have hørt. Det er ikke saa underligt, at man fra de Iffe-Sagkyndiges Side i denne Sal med stor Opmærksomhed har fulgt de stadig tilbagevendende Drøftelser om Hærvesenet, og hvad de ikke saa Sagkyndige, som nu have faaet Sæde i dette Thing, have udforsket om den Maade, hvorpaa man agter at forsvare vort Fædreland. Jeg har med megen Opmærksomhed fulgt disse Talere, og jeg skal tillade mig i Korthed at sige det høie Thing, hvad Indtryk jeg har faaet deraf. Jeg haaber, at den ærede Formand vil tillade mig at fremsøve dette ved denne Leilighed, da det Forslag, der her ligger for, ogsaa maa være et Led i denne Forsvarsplan, hvis en saadan findes. Jeg vil da sige det høie Thing, at det Indtryk, vi Iffe-Sagkyndige have maattet faae af de Drøftelser, der foreligge fra de tre sidste Dage, er det, at der er to bestemte Hovedretninger, som have gjort sig gjældende. Den ene Hovedretning synes at samle Alt om at gjøre Kjøbenhavn til en saa stærk Fæstning, som den kan blive. Det er

vel utvivlsomt, at der er Medlemmer, for hvem dette Forslag om en Befæstning af Kjøbenhavn, saaledes som vi hørte af den ærede foregaaende Taler, ikke har nogen meget stor Betydning, men kun en forbigaaende. Paa den anden Side kan det imidlertid ikke skjules, at de ærede Medlemmer, som lægge den største Vægt paa Kjøbenhavns Befæstning fra Land- og Søiden, ikke lægge nogen særlig Vægt paa Flaaden, medmindre det ene Pantserfisk, hvorom man har talt i denne Samling, men endnu mere i den forrige, ogsaa for den staar som et vigtigt Led. Jeg tror, at Grunden dertil er den, at et saadant Pantserfisk skulde udfylde et af de Huller i Kjøbenhavns Befæstning fra Søiden, som man ikke ellers i kort Tid kan faae udfyldt, da et Fort paa Middeltunden, som det ogsaa fremgaar af Forhandlingerne, ikke kan tænkes at være tilstrækkeligt til at opnaa, hvad man tilsigter. Ser man imidlertid bort fra Spørgsmaalet om dette ene Pantserfisk, gaar dette som en rød Traad gjennem de Foredrag, vi have hørt af de Herrer, som lægge den største Vægt paa Kjøbenhavns Befæstning, at Flaaden ikke kan udrette synderligt til vort Forsvar. Naar man hører Tale om en tvørigt ikke klart foreliggende Plan om at befæste Kjøbenhavn ved en Række Forter i ikke ringe Afstand fra Staden, sluttende sig til de Søforter, som allerede nu erkjendes for at være utilstrækkelige, ja maatte ikke synderlig vigtige Led i selve den nye Kreds af Forter, der skulde gaa udenom Kjøbenhavn, har man Net til at lægge ikke saa liden Vægt paa den Yttring, som kom fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgkreds (Lugen), at en Befæstning af en saadan Udstrækning synes at forudvære en meget større Hær end den, hvorover vi raade. I Modsetning til den fra enkelte Sagkyndiges Side fremsatte Plan om en større Befæstning om Kjøbenhavn staar der — men i lige saa taagebe Træk — en Plan, som gaar ud fra, at Flaaden dog skulde optage det første Støb, og at der dernæst skulde gjøres nogle Forsøg paa at opretholde Forbindelsen mellem de forskjellige Landsdele. At disse 2 Planer ikke kunne bestaa ved Siden af hinanden, synes mig at ligge aldeles tydelig for; thi naar der ikke høves en tilstrækkelig Hær til at kunne forsvare den ene store Fæstning, kan der endnu mindre være Rante om, at Hæren kan yde tilstrækkelig Mandskab til ogsaa at fyldestgjøre den anden Plan. — Ofteat jeg har fremsat disse Bemærkninger fra en Iffe-Sagkyndigs Side, vil man formodentlig fremsætte den samme Anse imod mig, som man har fremsat imod adskillige af mine Meningsfæller, nemlig den, at jeg kun er gaaet ud paa at vise, hvad Feil der er ved de fra de Sagkyndiges Side fremsatte Bemærkninger, men dette har ingenlunde været min Hensigt. Jeg tror, at det i en Sag som denne er de Sagkyndiges oprigtige Drøftelse at gjøre, hvad Videnskaben paa Hærvesenets Omraade under de nuværende